

О.В. Харламова, канд. екон. наук (*ХНАМГ, Харків*)

А.І. Глоба, магістрант (*ХНАМГ, Харків*)

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВ: ВИМОГИ МСФЗ

Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в Україні – питання часу. Вже сьогодні Мінфін поступово вносить зміни до Національних стандартів, наближуючи їх до міжнародних та зменшуючи прогалину між вітчизняною системою обліку та загальноприйнятною європейською.

Фінансова звітність допомагає управлінському персоналу здійснювати аналіз господарський операцій, подій та висловлювати власне професійне судження. Це, безумовно, пов'язано зі засто суванням як кількісної, так і якісної інформації щодо господарських подій та операцій.

Згідно з МСБО 8, облікова політика — це конкретні принципи, домовленості, правила та процедури, прийняті управлінським персоналом підприємства при складанні та поданні фінансових звітів.

Правила формування облікової політики встановлені в МСФЗ (IAS) 8 "Облікові політики, зміни в бухгалтерських розрахунках і помилки". Облікова політика в МСФЗ трактується як конкретні принципи, основи, угоди, правила та практика, прийняті підприємством для підготовки і подання фінансової звітності. При виборі облікової політики і в разі відсутності МСФЗ або ПКІ (КІМФО) менеджмент засто совує професійну думку таким чином, щоб отримана інформація мала всі якісними характеристиками. Інформація про професійні судженнях, прийнятих і що зробили на оцінку показників звітності істотний вплив, повинна бути розкрита в звітності.

Засто совуючи судження при виборі облікової політики, менеджмент повинен брати до уваги вимоги і рекомендації МСФЗ і ПКІ (КІМФО) щодо схожих операцій; визначення, критерії визнання та методи оцінки, викладені в «Принципах підготовки та подання звітності»; інші джерела (національні стандарти, бухгалтерську літературу тощо) у тій мірі, в якій вони не суперечать МСФЗ.

Вибираючи облікову політику, необхідно, перш за все, вивчивши всі МСФЗ, встановити для відображення конкретних операцій або елементів звітності будь-якої дозволений метод (визнання, оцінки, розрахунку тощо), якщо у стандартах пропонується кілька методів; або в разі відсутності методу в стандартах вибрати

будь-яку методику, яка не суперечить принципам і правилам МСФЗ. Облікова політика повинна застосовуватися послідовно.

Компанії слід застосовувати для підготовки початкового балансу і у всіх періодах, представлених в її першій фінансовій звітності за МСФЗ, одну й ту ж облікову політику. При первісному складанні звітності за МСФЗ відмінності в сформованій обліковій політиці за МСФЗ не вважаються змінами облікової політики, яка використовується для ведення обліку та складання звітності в форматі П(С)БО. При трансформації коригування, які необхідно зробити для формування початкового балансу, виникають в результаті подій і операцій, що відбулися до дати переходу на МСФЗ. Відповідно, такі коригування визнаються на дату переходу на МСФЗ безпосередньо в нерозподіленого прибутку (або коли це вимагають МСФЗ в іншій категорії власного капіталу).

При подальшій трансформації звітності у формат МСФЗ в облікову політику по МСФЗ можуть вноситися зміни. Від змін в обліковій політиці слід відрізняти зміни в оцінках. Через невизначеностей багато статей фінансової звітності можуть бути виміряні приблизно, на основі суджень. Наприклад, такі статті, як безнадійні борги; знецінення запасів; справедлива вартість фінансових активів або фінансових зобов'язань; строки корисного використання або очікувані схеми споживання майбутніх економічних вигід; гарантійні зобов'язання.

Значення облікової політики за МСФЗ є важливим, а її складанню і зміні приділяють велику увагу. Отже за МСФЗ, потрібно підготувати наказ (положення) про облікову політику.

Міжнародні стандарти не регламентують структуру документу про облікову політику. Розробка підприємством облікової політики відповідно до МСФЗ є відповідальністю бухгалтерів підприємства (щодо її розробки) та управлінського персоналу (щодо затвердження).

МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» наголошує на розкритті у примітках до фінансової звітності всіх ключових аспектів облікової політики. Повинні бути розкриті принципи, яких дотримується підприємство, і методи, використані для втілення в життя цих принципів (оскільки подібна інформація є істотною для визначення фінансового стану підприємства, спрямування потоків грошових коштів, а також для визначення результатів діяльності підприємства).